

Mundtlig beretning 2023/2024

Det talte ord gælder

Kære alle sammen -

dejligt at se jer - veloplagte og klar til en god dag, hvor samtalen og dialogen er det vigtigste.

I år er det 25 år siden, at Danske Ældreråd så dagens lys.

Ikke alene er så mange mødt op i dag, men I var der også til vore mange aktiviteter i løbet af det seneste år, det ser jeg som et udtryk for, at ældrerådene og Danske Ældreråd står et godt og solidt sted.

Danske Ældreråd har gode samarbejdsrelationer med politikere og andre organisationer. Vi har gode kontakter til politikere, ministerier og styrelser om vores dagsordenener. Vi er repræsenteret i en lang – lang række følgegrupper.

Vi oplever, at der bliver lyttet, og vi bliver set som en troværdig og konstruktiv samarbejdspartner.

Det oplever vi, når vi sidder i ældreministerens dialogforum, når regeringen inviterer os på scenen til stormøde om ældrereformen og når vi mødes med politikere generelt. Vi oplever det også i relation til pressen, hvor vi har markeret os på flere områder.

Det skyldes ikke mindst, at vi er tydelige på, at vores holdninger og anbefalinger afspejler jeres erfaringer. Vi står på skuldrene af alle 98 ældre- og seniorråd, hver gang vi udtaler os, og har en mening om dette eller hint.

Ældrereformen

Der er mere end nogensinde brug for jer som råd og for Danske Ældreråd. Vi holder repræsentantskabsmøde på et tidspunkt, hvor ældreområdet står over store forandringer måske de største.

En ny stor ældrereform er forhandlet på plads. Og om nogle måneder forventes det, at Sundhedsstrukturkommissionen kommer med sine anbefalinger.

Alt sammen vil kunne vende op og ned på mange ting, og det kommer til at kræve en kæmpe indsats at få dette implementeret i kommunerne.

Her får I som råd en fuldstændig central rolle.

I kommer til at rådgive kommunerne omkring implementeringen af ældrereformen, og I kommer til at sikre, at borgerne har en stemme lokalt.

Danske Ældreråd vil gøre sit til at klæde jer på til arbejdet med ældrereformen.

Blandt andet bliver det vigtigt, at holde kommunerne fast på, at de penge, de får til den demografiske udvikling og til implementering af reformen, reelt går til ældreområdet og ikke til andre områder.

I den forbindelse har Danske Ældreråd her op til repræsentantskabsmødet været ude og råbe vagt i gevær overfor, at KL har meldt ud, at den ekstra milliard, kommunerne får til ældrereformen, om nødvendigt vil blive brugt på det specialiserede område. Med mindre regeringen sender flere penge til netop det specialiserede område.

Vi mener ganske enkelt ikke, det er rimeligt, at kommunerne på den måde tager ældreområdet som gidsel, det kommer vi til at drøfte senere i dag - og også at have en holdning til.

Når det er sagt tager Danske Ældreråd godt imod ældrereformen. Vi mener, at det overordnet er positivt, at man nu går i gang med at skabe en helhedspleje, hvor den ældre skal kunne bestemme mere selv, og at det skal være en fast gruppe af medarbejdere, der kommer i borgerens hjem.

Vi er også glade for, at visitationen skal foregå i rummelige forløb, der vel og mærke stadig kan klages over. Og vi er tilfredse med, at vi får et mere lærende og bedre koordineret tilsyn.

Disse og flere andre tiltag i aftalen finder vi helt centrale for at skabe en bedre ældrepleje, der i langt højere grad tager afsæt i den enkelte ældres ønske og behov, et tiltag som Danske Ældreråd har arbejdet for i lang tid.

Men der er forsat ubesvarede spørgsmål.

Der står i aftalen, at kommunerne skal være forpligtede til at arbejde forebyggende. Men der står intet om, hvordan man vil sikre, at det kommer til at ske. Vi har slået til lyd for, at det er helt centralt at der sættes på forebyggelse som en hjørnesteen i hele ældreplejen.

Der er også stadig et ubesvaret spørgsmål om, hvor sygeplejen kommer til at hænge sammen med ældreplejen, hvilket er et kæmpe problem.

Langt de fleste, der modtager hjemmehjælp, modtager både sygepleje og ældrepleje. Derfor er det helt afgørende, at de to områder bliver knyttet sammen i ældrereformen når vi taler om helhedspleje.

I aftalen fremgår det, at aftaleparterne skal drøfte spørgsmålet, når Sundhedskommissionen har fremlagt sin afrapportering. Danske Ældreråd ser det som tegn på, at man her har lyttet til den kritik, der har været. Men partierne mangler altså fortsat at handle på det, hvilket ser vi frem til, at de gør.

Danske Ældreråd sidder med i ældreministerens partnerskab 'Sammen om ældreplejen', som skal følge implementeringen af reformen. I det arbejde vil vi blandt andet have fokus på de mange spørgsmål, der stadig er ubesvarede. Det gælder ikke mindst koblingen til sundhed.

Måske får vi allerede i morgen på vores sundhedspolitiske konference et godt svar på, hvordan sygepleje og ældrepleje kan kobles sammen.

I morgen får vi netop besøg af en række eksperter, der stiller skarpt på udviklingen i det nære sundhedsvæsen.

Personligt glæder jeg mig meget til at høre om Sundhedsstrukturkommissionens arbejde, bl.a. hvad man forventer kommer til at ske med de midlertidige pladser, hvor der ikke i dag er klare kvalitetskrav – noget vi har talt meget og længe om.

Demensområdet

Også på demensområdet er Danske Ældreråd meget opmærksom på, at der er udfordringer. Der er Demensuge i denne uge, mange kommuner laver arrangementer i den anledning, netop fordi der stadig er meget at gøre på det område.

I nogle regioner er der alt for lang ventetid på at blive udredt for en demenssygdom.

Det gælder særligt i Region Midtjylland og Region Sjælland, hvor ventetiderne på demensudredning lige nu er op til et år eller længere. Det har Danske Ældreråd for nylig henvendt sig om til de to regionsrådsformænd.

Det er selvfølgelig dybt problematisk med så lange ventetider både for den demensramte og ikke mindst de pårørende.

Det er også dybt problematisk, at regeringen i marts vælger at sende et lovforslag i høring, der giver mulighed for meget vidtgående magtanvendelse over for mennesker med en demens sygdom.

Noget af det, der foreslås er, at mennesker med demens, der opfører sig grænseoverskridende, kan låses inde i egen bolig på plejehjem i op til 10 timer i døgnet.

Danske Ældreråd har protesteret kraftigt imod lovforslaget. Vi skal selvfølgelig ikke indespærre mennesker med demens. Når mennesker med demens opfører sig grænseoverskridende er det, fordi de ikke trives og ikke kan give udtryk for deres behov.

Det hverken kan eller skal man reagere på med indespærring, men med god pleje og omsorg.

Vi er derfor også lettede over, at regeringen i sidste uge besluttede sig for at trække den del af lovforslaget, der handler om indelåsning.

Velfærdsteknologi

I løbet af året har Danske Ældreråd også haft fokus på velfærdsteknologi. Vi har ved flere lejligheder været ude at tale for større udbredelse af velfærdsteknologi. Men vi har samtidig understreget, at udbredelsen først og fremmest skal ske med henblik på at skabe større livskvalitet for den enkelte ældre. Det skal med andre ord være borgernes ønsker og behov, der skal drive udviklingen.

Derfor synes vi ikke om, vi er faktisk modstandere af, at kommunerne bruger tvang i forhold til at få robotstøvsugere udbredt i hjemmeplejen. Vi mener, at man som borger skal have mulighed for at takke ja eller nej til velfærdsteknologi. For nogle ældre er en robotstøvsuger en kvalitetsforbedring. For andre er det en forringelse. Og sådan vil det være med mange velfærdsteknologiske hjælpemidler.

Kommende ældre- og seniorrådsvalg

Et andet område, som kommer til at optage os, er de kommende ældrerådsvalg i efteråret 2025, hvor langt de fleste af jer holder valg.

Danske Ældreråd vil i den kommende tid have skarpt fokus på valgene.

- Vi vil afholde temadage om forberedelse af ældrerådsvalg her i efteråret.
- Vi har henvendt os til ministeriet for at få valgene synkroniseret, så alle 98 valg afholdes samtidig. Det giver større mulighed for at skabe opmærksomhed om valgene.

- Vi presser også fortsat på for at gøre opmærksom på, at valgene bør afholdes som fremmødevalg i forbindelse med kommunalvalg, da det giver den absolut højeste stemmeprocent. Men vi ved også, at det kan have lange udsigter at få ændret lovgivningen.
- Vi har søgt om fondsmidler til en landsdækkende kampagne, der skal skabe synlighed om valgene. Vi ved endnu ikke om vores ansøgning går igennem. Men hvis den gør, får vi gode muligheder for at iværksætte en række indsatser lokalt og nationalt.
- Vi kommer også til at holde et vågent øje med det nye valgsystem til fremmødevalg, som tages i brug i mange kommuner. Et system, der blandt andet gør det muligt at bruge sit sundhedskort i stedet for valgkort. Ikke mindst vil vi holde øje med, om det vil få indflydelse på stemmeprocenten.
- I den kommende tid kommer vi også til at gennemføre undersøgelser af valgene. Vi kommer til at undersøge kandidatsammensætningen, valgformer og selvfølgelig stemmeprocenter. Det vil vi gøre for at skabe opmærksomhed på valgene.

Ældrerådernes økonomi

Danske Ældreråd har været optaget af at finde ud af, hvordan ældre- og seniorrådenes økonomi hænger sammen. Derfor gennemførte vi her ved årsskiftet en undersøgelse blandt alle råd.

Heldigvis viser det sig, at økonomien generelt ikke er så hårdt ramt, som vi havde frygtet. De fleste ældre- og seniorråd har haft uændrede eller ganske svagt stigende budgetter de sidste tre år.

En mindre gruppe råd oplever dog massive budgetreduktioner. Det betyder, at de blandt andet må fravælge at afholde borgermøder eller deltage på kurser, temadage eller konferencer, hvor man bliver klædt på til ældrerådsarbejdet.

Danske Ældreråd holder øje med udviklingen. Vi mener, hverken det er i kommunens eller borgerens interesse at forringe ældrerådernes

økonomi så meget, at der ikke er råd til borgervendte aktiviteter eller til, at ældrerådsmedlemmer kan dygtiggøre sig og dermed blive endnu stærkere rådgiver og sparringspartner for kommunen.

Sekretariatet flytter i nye lokaler

Forude venter et nyt år, der som sagt byder på store forandringer på den ældrepoliske front.

Retter vi blikket ind ad mod Danske Ældreråd som arbejdsplads, er der også forandringer på vej.

Jeg og bestyrelsen er enormt glade for at kunne sige, at Danske Ældreråd flytter i nye lokaler. Danske Ældreråd bor i dag i meget nedslidte lokaler i bydelen Vanløse. Og da bygningen er solgt og skal laves til beboelse, har vi længe ledt efter et nyt sted at bo. Det er nu lykket.

I løbet af sommeren flytter Danske Ældreråd ind i en kontorbygning ejet af HK Hovedstaden, som ligger på Islands Brygge i København. Her kommer vi til at bo meget centralt og sammen med en række andre interesseorganisationer, hvilket vil give mulighed for sparring og idéudveksling. Udover dette vil vi få god mulighed for at afholde arrangementer i bygningen – det bliver super godt -

Og på den måde afspejler flytningen meget godt, at Danske Ældreråd er en meget samarbejdende organisation.

Tak til alle

Som jeg indledte med, er det 25 år siden, at Danske Ældreråd blev stiftet. Der har været en gruppe mennesker som har evnet at se, hvad det kunne blive til, og hvilken betydning det ville få at danne en organisation.

Jeg vil derfor gerne her til slut sende en stor tak til alle de tusindvis af mennesker, der gennem tiden har lagt et kæmpe stykke arbejde i ældrerådene, og som har været med til at sikre, at vi kan mødes her

i dag og ikke mindst tak til de mennesker der gennem tiden har taget ledelsen af Danske Ældreråd.

Jeg vil også gerne takke alle jer nuværende medlemmer af ældre- og seniorråd. Jeres store engagement er imponerende, og jeg ved, at I gør en kæmpe forskel.

Der skal også lyde en tak til bestyrelsen for at arbejde konstruktivt og dygtigt med både at sætte og holde retningen for Danske Ældreråd.

Ikke mindst tak til sekretariatet for jeres altid loyale – kompetente og tålmodige arbejde med alle ældrepolitiske dagsordener - også selvom de skyder ind fra alle hjørner, og vi alle synes at lige "min dagsorden" er den vigtigste – I gør det godt og sikrer at vi holder snuden i sporet.

Tak for ordet.